

25. januar 2011

UPA 2011/48

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

**Kingusinnerpaamik UPA12-mi suliariumannittussarsiuussinermi misissuineramik saqqummi-
ussinissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut, paasiniallugu suliariumannittussarsiuussinerni aningaasatigut allaffissornik-
kullu sipaartoqarsinnaanersoq, suliani ullumikkut Namminersorlutik Oqartussanit aamma
Namminersorlutik Oqartussat suliffiutaannit ingerlanneqartartuni. Misissuinermi aamma
siunertaassaaq suliat pisortanit ingerlanneqartartut sorliit namminersortunut imissutig-
neqartarsinnaanersut nassuiarnissaat tikkuarnissaallu aamma sipaarutaasinnaasut taggillu-
git taamaasilluni suliat ukiup tullianut aningaasanut inatsisissamut ilanngunneqarsinnaaler-
sillugu.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Niels Thomsen, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Piviusuuvoq aningaasarsiornikkut annertuunik unammilligassaqaratta. Unammilligassat taakkua angisuut aaqqiivigiumallugit pisariaqarpoq tamakkiisumik isiginnittumik iliuuseqarnissaq. Iliuuseqarnerup ilagissavaa, pisortat namminersortullu ingerlataanni suliaqarnerup oqimaaqatigiinnerata nikisinnissaa.

Misissuinerit assigiinngitsut ataatsimut takutippaat, ineriartortitsinissaq eqqarsaatigalugu suliffeqarfinnik mikisunik akunnattumillu angissusilinnik ineriartorfissaqartunik peqalersitsinissaq unammillernartuusoq. Allatut oqaatigalugu ineriartortitsisariaqarpugut, tamatumani suliffeqarfiit mikisut aallarnisarnissaminnut periarfissaqartinneqarlutik, taamaaliornikkullu suliffeqarfimmik ingerlatsinermik pigaaruteqaqisunik misilittakkanik peqalersivissinnaalersillugit. Taakkua suliffeqarfiit mikisut akunnattumillu angissusillit piffissap ingerlanerani inuussutissarsiutini sikkeriartortuusuni kiffartuussinermik suliaqarsinnaalissapput.

Akileraarneq Atugarissaarnerlu pillugu Ataatsimiititaliarsuup takutippaa, 2006-mi pisortani sulisut 44 %-iusut. Tamatumani eqqarsaammi ilanngunneqartariaqarpoq, sulisut sinnerini annikigisassaangitsut sulimmata toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu pisortat akulerusimaneranik aallaaveqartumik.

Akileraarneq Atugarissaarnerlu pillugu Ataatsimiititaliarsuup aamma tikkuarpaa, sulisut ataatsimut isigigalugit suliffeqarfiit amerlanngitsut ineriartorneranik annertuumik sunnersima-neqartut, tamassuma ilaatigut nunatta aningaasaqarnerata ajalusooriaannaaneranik naqissuse-
eqqippoq. Taamaammat unammilligassaq ersarippoq: Suliffeqarfiit mikisut akunnattumillu an-gissusillit aallarnisartariaqarput, taamaasiornikkut piffissami matumanerpiaq inuussutissarsiutit nutaat sikkeriartorfiini inuussutissarsiutikkut aaqqissuussaanitta allanngoriartornerani pitsaaner-paamik inissisimajumalluta.

Tamanna tunngavigalugu misissuisoqartariaqarpoq qulaajaasumik suliat suut suliarinnittussar-siuunneqarsinnaanersut imaluunniit namminersortunngorsarneqarsinnaanersut. Siunertaanngilaq aktieselskabinik nutaanik pisortanik pigineqartunik pilersitsinissaq. Killormulli siunnersuutiga aamma attuumatinneqartariaqarpoq kalaallit Namminersorneq Pillugu Isumalioqatigiisitaasa in-nersuussutaanut, suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussat ingerlataasa inuiaqatigiinni aningaa-saqarnermut sunniuteqarnerat annikillisarneqartariaqartoq suliffeqarfiit suliassami qiterpiaannaan-ik ingerlatsilernerisigut. Namminersorneq Pillugu isumaliutissiissummi ilaatigut oqaatigi-neqarpoq

”Ingerlatsiviit akitigut politikiat naammassisaqarsinnaassusaallu amerlasuutigut nunami inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinerup sinaakkutarisassaanut aalajan-giisuusarput. Siullermik suliassat namminersortut sulineranni sinaakkutassaasut ingerlatsivinnik pisortat pigisaannit aqunneqartarput. Tullianik ingerlatsiviit pisortanit pigineqartut angissusaannik aallaavilimmik tatisimanninneq pissutigalu-gu taakkulu tunisassiornermut akisussaaffigisaanni imaluunniit toqqaannanngik-kaluartumik tunisassiornissamut pisussaaffigineqalersimasaannut unammillernis-saq kissaatigineqarneq ajorpoq imaluunniit ajornartarpoq. (Namminersorneq Pil-lugu Isumalioqatigiisitat Isumaliutissiissutaat, 2003: 344).

Taakkua saniatigut Demokraatit tunngaviusumik isumaqarput, suliarinnittussarsiuussinermi namminersortunngorsaaneermiluunniit suliap kivinneqarnerata pitsaassusaanut piumasaqartoqassasoq. Takorloorneqarsinnaavoq anguniagassiinermik imalinnik isumaqatigiissutinik atuutilersitsineq. Suliarinnittussarsiuussineq imaluunniit namminersortunngorsaaneq siunertaqassanngilaq aningaasaqarnikkut nunatta karsianut iluaqutaasussamik sipaarniuteqaannarnermik killormullu. Siunertarineqarsinnaavoq anguniagaassasoq, suliaq ullumikkut pisortanit kivinneqartartoq aningaasanut taakkununga namminersortunit pitsaassutsikkut pitsaanagerusumik kivinneqassasoq. Allatut oqaatigalugu ujartorparput akileraartartut akileraarutigisartagaat pitsaanagerusumik atornerqarnisaat.

Naammassisaqarluarsinnaanermik misissuinerpassuit takutippaat pisortat naammassinninnerat 30 %-mik akisunerusoq unammilleqatigiiffiusumi naammassinninnermiit.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuut allaffissornikkut Namminersorlutik Oqartussanut kinguneqassooq allaffissornikkut sulisunik misissuisitsisoqassammat. Nalilerneqarpoq allaffissornikkut sulisut 1 ½ AC-t ukiumut suliarisinnaasaasa naatsorsornerattut 700.000 kr.-mik naleqassasoq. Tamanna allaffissornerup iluani aningaasaliissutigineqartunit pingaarnersiuiinikkut matuneqartariaqarpoq.

Namminersorlutik inuutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Namminersorlutik inuutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassanngilaq. Paarlattuanik suliffeqarfiit mikisut akunnattumillu angissusillit aallartissinnaanissaat tunngavissinneqassooq. Taassumap saniatigut suliffeqarfiit pioreersut suliaminnik annertusaanissaat periarfissinneqassooq. Takorloorneqarsinnaavoq siunnersuutip piffissamut qanittumut isiginermi suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut aningaasaqarnikkut kinguneqarfigissagai, tamannali kingunerluut suliffeqarfiit namminersortut mikisut akunnattumillu angissusillit isertitaqarluarnerusinnaanerannik ineriartorsinnaanerannillu taarserneqassooq. Taamaasillunilu akileraarutitigut tassuunakkut tunngavissamik pitsanngorsaasoqassalluni.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerissai

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassanngilaq. Pingaarnertut siunertaanngilaq aningaasartuutit annertusarnissaat sipaarniarfigineqarnissaalluunniit. Siunertaavorli innuttaasoq akileraarutinut taakkununnga pitsaassutsikkut pitsaanerusumik kiffartuunneqarnissaa. Piffissap ingerlanerani periarfissaavoq kiffartuussinerit ilaanni innuttaasut akikinnerusumik kiffartuunneqartut, kiffartuussineq namminersortunit ingerlanneqartillugu.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut akissutissaannut kiisalu partiit allat oqaaseqaatissaannut qilanaarpunga.